

Елисавета Димитрова

ВИСШЕТО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА КАРИЕРА

Университетът по библиотекознание и информационни технологии е едно от трите най-стари европейски висши училища, в което се подготвят **специалисти в областта на библиотекознанието и книгознанието**. Завършващите студенти имат **възможности за широко развитие и своя кариера**, защото са получили солидна интердисциплинарна подготовка, съответстваща на изискванията на обществото и на икономиката на знанието. За което може би тук е мястото ние – младите специалисти - да изразим своята благодарност за грижите и високия професионализъм на нашите преподаватели, а също и лично на Вас, Г-н Президент, във връзка с Вашата нова инициатива за насърчаване участието на младите хора в процеса на вземане на решения чрез провеждането на ежегодни срещи със студенти, завършили с отличие образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър".

Младите специалисти завършили Университета по библиотекознание и информационни технологии са търсени и назначавани в информационни служби на министерства, агенции, фондации и комитети, в държавни, областни и местни структури за организация и управление на информационни фондове на културата и културно-историческото наследство – музеи, галерии, архиви, библиотеки, читалища и документални фондове, като ръководители и организатори на информационните ресурси, като брокери на информация, в редакции на издателства, в национални и други медии (радио и телевизии) и пр. в сферата на науката, администрацията и бизнеса.

В своята кариера това са подготвени специалисти, които съдействат за развитието на обществото в новата информационна среда, притежават солидни компютърни умения и практически знания за търсене на информация в традиционни и електронни източници. Оценява се високо и тяхната способност да систематизират информацията.

Днес много от българските **специалисти по библиотекознание и книгознание развиват своята кариера в други страни**. Защото нашето

библиотечно образование е признато и високо ценено в страни, като Великобритания, Германия, Франция, Гърция, признато е в Турция, в Канада и в още много други държави, където тези български професионалисти успешно се реализират във всички видове и типове библиотеки.

Но съществуват **сериозни проблеми във връзка с кариерното развитие у нас** на тези толкова добре подготвени специалисти. Ще се спра само на **няколко проблема, които са с национално значение.**

На първо място библиотечните специалисти често **се насочват към други сфери на развитие в своята кариера**, вместо към библиотеките, за което са приоритетно подготвени, защото другите предлагат по-добро материално стимулиране.

Считам, че това е проблем от национално значение, защото библиотеките като най-демократично и достъпно място за знание, образование и информация се **нуждаят от компетентни специалисти и професионалисти**, които да допринесат за повишаване качеството на живот за **развитие на културата и за обогатяване ценностната система на подрастващи и зрели.**

В Европа и по света библиотеките са място, в което се провеждат курсове и обучения за преквалификация, за самоподготовка, за социализация на безработни, възрастни, хора със специални нужди и т.н. В библиотеките се работи и по специални и съвместни библиотечно-училищни **програми, създадени, за да съдействат за развитие на подрастващото поколение в неговото познание и грамотност.**

У нас завършилите компетентни специалисти, които познават и умеят да разработват такива библиотечни програми, и могат да ги реализират в библиотечните практики, за **съжаление отказват за осъществяват своята кариера в библиотеките поради ниското заплащане** и създават кариера в други сфери. Въпреки че библиотеките и обществото се нуждаят изключително много от тяхното професионално съдействие, защото според теста PISA българските ученици са под критичния праг за четивни умения и притежават елементарна функционална грамотност.

Необходима е държавна подкрепа и специална държавна политика на уважение и разбиране към културно-просветната дейност на библиотечната институция, за да може библиотечните специалисти да изпълнят своята мисия за обогатяване на културата и ценностната система на подрастващите и на обществото. А нашите библиотечни професионалисти могат чрез своите адекватни на новите изисквания компетенции да съдействат за развитието на културата и грамотността на зрелите граждани и на подрастващото поколение.

Липсата на средства се отразява и в продължаващото обучение на малкото кадри, които все пак са решили да създадат кариера в библиотеката. Защото библиотечната професия се развива адекватно тогава, когато може да следва ритъма в развитието на информационните и комуникационните технологии. Това налага библиотечните специалисти да познават новостите и да се образоват своевременно, тъй като статичността е невъзможна по отношение на Авторското право, информационните ресурси, а също и новите информационни и комуникационни технологии. И предизвикателствата са още по-големи, като се имат предвид ускорените темпове за „старееенето“ на информацията и знанията в тези сфери.

Феминизацията на библиотеките създава впечатление пред българското общество, че това е супер лека и приятна професия, с не толкова голямо значение. **А истината е, че** това е много тежко поприще с огромна по обем информационно-организационна дейност, в която **компетентността, знанията и финансирането** са от съществено значение. На запад специалистите по библиотекознание и книгознание са високо ценени, а техният труд буди респект, уважение и възхищение.

Надявам се скоро и у нас държавната администрация, обществото и бизнесът да преценят ситуацията и да подкрепят библиотечната институция и специалистите по библиотекознание и книгознание. Надявам се те да бъдат оценени по достойнство, за да може повече професионалисти да изградят своята кариера в библиотеките, да са финансово удовлетворени за положения от тях труд и техните компетентни умения и професионални знания да съдействат за

развитието и напредъка на обществото в неговата култура, образование, информация и грамотност!